

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy hóra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,
ahová az előfizetések és a
lapszóktüldésére vonatkozó
felhasználások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
ahová a lap szellemi részé
illető minden közlemény in
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Akik mindennel megelégednek.

Pécs, 1900. május 18.

Ha annyira a bőrünk nem menne, igazán hangos hahotára fakaszthatna az az „ellenőrzés”, a melyet a magyar delegáció gyakorol a közös hadügyi kormányzat intézkedései fölött. Meghozza ez az érdemes testület évről-évre a maga határozatait, a melyekben jámbor óhajításainak alázatos kifejezést adni bátorkodik a magyar érdekek kellő figyelembe vételét illetőleg s a következő ülészakban aztán a hadügyminiszter válaszol ezekre az óhajításokra, banális kifogásokkal, vagy akadémikus értékű ígéretessel űtve el a dolgot, amit aztán a delegátus urak megnyugvással vesznek tudomásul és megújítják régi határozataikat, hogy aztán esztendőre hasonló megnyugvással fogadják annak bejelentését, miszerint maradt minden a régiben.

A magyar delegáció hadügyi albizottságában tegnap játszották végig ismét ezt az ellenőrzési komédiát s a hadügyminiszter válaszait részben sajnálkozással, részben pedig örömmel vették tudomásul, a szerint, a mint azok az óhajítások teljesítésének lehetetlen voltát, vagy azoknak a jövőben való teljesítésére vonatkozó ígéretét jelentették be, mert olyan nem volt a válaszok között, a mely valamely óhajítás-

nak már megtörtént teljesítéséről számolt volna be.

Igy a tavalyi delegáció határozatilag azt az óhajítását fejezte ki, hogy a katonai orvosjelöltek és technikusok ösztöndíjait a közös hadügyminiszter legalább a kvótarányban magyar honos ifjaknak juttassa. Erre az volt a hadügyi kormány válasza, hogy ennek az óhajításnak nem tehetett eleget, mert március végéig tizennégy osztrák és csak két magyar orvosnövendék, a technikusok közül pedig csak egy magyar ifju pályázott ösztöndíjért, a kvótarány szerinti részletetés tehát még akkor sem történhetett volna meg, ha valamennyi magyar pályázó kapott volna ösztöndíjat.

Persze azt a kérdést, hogy miért nem pályáznak hát a magyar ifjak az ösztöndíjakra, már nem igen bolygatták a delegátus urak, pedig akkor meglepő dolgokról értesülhettek volna. Mert volt ám idő, mikor a magyar ifjakban megvolt a vállalkozási kedv, de a katona urak értették a módját annak, hogyan lehessen ezt szépen lelohasztani. A magyar ifjak felvételénél olyan kegyetlen skrupulozitást fejtek ki, hogy a ki nem volt világraszóló lángész s e mellett herkulesi termetű dalia, az ugyan irgalom nélkül lett visszautasítva, hogy helyet kaphasson sokkal gyengébb tehetségű és szervezetű osztrák pályázó társa. Hisz még tavaly is hat magyar

orvosnövendék pályázó volt, akiknek a felét visszautasították, azon a címen, hogy katonai szolgálatra alkalmatlanok, pedig már a pályázati kérvények is fölszerelendők a testi alkalmatosságot tanúsító orvosi bizonyítvánnyal s így föl sem tételhető, hogy a pályázók közül egy is lett volna, aki kérvényében ezt ne igazolta volna.

Ilyen eljárás mellett aztán természetes, hogy a magyar ifjaknak elmegy a kedvük a pályázástól s a hadügyminiszter abba a kellemes helyzetbe juttatják, hogy a delegáció óhajításának teljesítését lehetetlennek jelenthesse. Ezt a delegáció sajnálattal tudomásul is vette, de nem a fölött sajnálkozott, hogy a hadügyi kormány következetesen elriasztotta a pályázókat, hanem a fölött, hogy a magyar ifjuság nem kapható haszontalan kísérletek kockáztatására.

Volt azonban válasz olyan is, amit örvendetes tudomásul vettek. Ilyen volt az a válasz, melyet a magyar iparnak a hadseregfelszerelésnél leendő részletetésére nézve kegyeskedett adni a hadügyminiszter. Erre nézve tavaly is, korábban is az volt a delegáció szerény óhajítása, hogy a felszerelési cikkek beszerzésénél a magyar ipar legalább a kvóta arányában kapjon megrendelést a hadügyi kormánytól, a mely erre eddig elenyészőben csekély mér-

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Ha asszony nem volnék!

Az eszme egészen amerikai. Egy new-yorki folyóirat kiadója jutott arra a gondolatra, hogy megkérdezze a leghíresebb írónőket, az angol, francia és amerikai társadalomban szereplő legkiválóbb nőket: meg vannak-e elégedve asszonyi voltukkal és nem óhajítják-e inkább, hogy férfiak születtek volna? Abból a tapasztalatból indul ki — ugymond — hogy számtalan nő, mikor az élet küzdelmében nem tud érvényesülni, azt hiszi, hogy annak oka női voltában rejlik és kifejezést is ad érzésének ilyformán:

— Ha asszony nem volnék . . . Mily más lenne a sorsom, ha férfiak születtek volna!

Ugy látszik azonban, hogy ez a teljesíthetetlen kívánság inkább azoknak a lelkét kínozza, kiknek adósuk maradt az élet a siker édes gyümölcseivel. Mert a többi, ki valamire vitte, nem táplál ilyen vágyat és teljesen meg van elégedve önmagával, sorsával és azzal, a mit az élet neki nyújtott.

Savage asszony, a híres regényíró, kinek „Hivatalos feleség” című regénye nálunk is a legolvasottabb könyvek közé tartozik, sőt mint dráma kétféle átdolgozásban kerül színre, ezeket írta feleletül a hozzá intézett kérdésre:

— Mi célja lehet annak, hogy egy nő férfiú kívánna lenni? Megvan benne minden adomány, a mivel a férfiú nekiindul az életnek és ráadásul még a szépség varázsát is kapta. Félnyi munkával és félnyi tehetséggel, mint a férfiú, eljuthat kitűzött céljához, mert akármit mondanak is, nemhogy előítéletes lenne a világ a női munkával szemben, szívesen egyengeti a női talentum útját és örömet előlegezi neki az elismerést. Ha pedig nem vágyik ki a harcok terére és lelke a csendes, nyugalmas otthoni életet szereti: férjhez mehet, az urának hitvese lehet és nem éri még a szellő sem. Igazán kár volna, ha a nők nem méltányolnák eléggé azt a kiváltságos és boldog helyzetet, melyet a természet nekik adott. Rut hálátlanság volna ez részükről, mert minden, a mi van, az övék — és ráadásul még a férfiú is

Hart Gertrud asszony, ki a leghíresebb szobrász nő egész Amerikában, következő nyilatkozatot küldte be feleletül a hozzá intézett kérdésre:

— Ha férfiú volnék, akkor is csak azt tenném, a mit most teszek: élnék a művészetemnek és családomnak. Nem vagyok annyira önhitt, hogy nagyobb sikert remélnék csupán csak azért, mert bajuszt viselek és férfiruhában járok . . . Az utóbbi igaz, egy kicsit gondolkozóba ejt, mert belátom, hogy az én foglalkozásomnak jobban felel meg, mint a munkához éppenséggel nem kényelmes asszonyi toilette. Bonheur Róza tudott magán segíteni és adoptálta a férfiviseletet: bennem

nincs annyi bátorság. De eltekintve ettől az egytől, nincs semmi, a mit irigyelnék a férfiutól és szívesen maradok meg asszonynak.

Miss Ives, a ki jeles vigjátékíró nő híreben áll, humoros oldaláról fogta föl a kérdést és ezeket írja:

— Ha férfiú volnék, lemondanék egy némely férfias szokásról: nem dohányoznék, kerülném a szeszes italokat, a kártyát sem kedvelném — de nincs kizárva, hogy én sem lennék különb a többinél és ezeket a rossz szokásokat, melyek most, mikor nő vagyok, annyira kiállhatatlanok előttem, mégis elkövetném. Egy azonban bizonyos: nem viselnék bajuszkötőt, a nadrágotam nem húzám fel olyan magasra, hogy a lábszáramból kilássék egy részlet, mely éppen nem szép — most sem teszem, mikor pedig csinos lábam van — és ráadásul nem kötnék harisnyát, a mit különben most sem teszek.

Berolet asszony a londoni társaságnak egyik kiválósága csupán egy okból szeretne férfiú lenni: hogy egészen az athlétikának szentelhesse magát. Azt mondja:

— Szerintem a férfiú legnagyobb előnye, hogy mindent megtehet testi erejének edzése szempontjából. Vivhat, lovagolhat, korcsolyázhat, birokra kelhet mindenkivel, gyalog járhatja be a világot és azonfelül éhlet a kedvtelésnek. Ha én férfiú volnék . . . de őszintén mondom: mégis csak jobban szeretem, hogy asszonynak születtem.

Lesueur Dániella írónő, kinek férfias stílusát nagyrabecsüli a francia kritika, így kezdi

tékben volt tekintettel s a felszereléseket biztosító szerződéseket csaknem kizárólag osztrák vállalkozókkal kötötte meg.

Erre nézve a hadügyminiszter most azt jelenti, hogy az osztrák vállalkozókkal kötött szerződéseket nem mondotta fel s kerekén kijelenti, hogy a jelenlegi még meg nem állapodott közgazdasági viszonyokra való tekintettel egyelőre nem is szándékozik felmondani; mert hát a kvótaarány betartása a két államterület teljesítési képességére való tekintettel egyes szükségleti tárgyakkal nem is lehetséges. S itt egy nagy tromfot játszott ki a hadügyminiszter úr, mikor hivatkozott arra, hogy a hadsereg lősükségletét nagyobb részben Magyarországból szerzi be.

És a delegáció ezt hálás szívvel vette tudomásul, e mellett azonban elfeledett hálás köszönetet szavazni az angol, meg az olasz hadügyminisztereknek, akik lősükségletüket szintén nagy részben tőlünk szerzik be s e mellett még nem is kérték tőlünk milliókat az angol és az olasz hadsereg fönntartására. Reméljük azonban, hogy az indiai, meg az amerikai népek hálásabbak lesznek s köszönetet fognak szavazni Krieghammer úrnak, hogy a közös hadsereg kávé szükségleteit az ő terményéből fődözi s nem vesz kávéot osztrák termelőktől. Ezt a köszönetet azoktól éppugy megérdemli, mint a magyaroktól a lóvásárlásért.

De hát Krieghammer úr egyben mégsem fukarkodik, ígéretet, azt bőven osztogat s most is megígérte, hogy majd a jövőben a szükséglet fedezésénél a kvótaarányt a lehetőségig be fogja tartani s e részben a magyar kereskedelemügyi miniszterrel érintkezésbe fog lépni, sőt a még meg sem szavazott új ágyuk előállításánál fölmerülő szükségleteiről idejekorán fogja értesíteni a magyar minisztert, hogy a magyar ipar megfelelőleg megtehesse előkészületeit.

a vallomását: — Ha férfi volnék, akkor szeretnék csak igazán asszony lenni! Megadnám a nőnek a teljes egyenjogúságot minden téren, hogy annál nőiesebbek legyenek. Házamból csinálnék klubbot a férjem számára, hogy egészen otthon érezze magát. — Mindig szemem előtt lebegne, hogy anyósom a férjem édes anyja és megérdemli már csak azért is, hogy szeressem és elnéző legyek apró gyöngéivel szemben. Nem mondanám soha, hogy teljesen beláttam egy nő lelkébe, és sohasem vennék feleségül olyan asszonyt, ki — férfit szeretne lenni.

Lady Burleigh, ki férje oldalán kétszer járt be Afrika belsejébe és száz veszedelmes kalandon ment keresztül, azt írta válaszul, hogy a férfi élet minden dicsősége és függetlensége nem tudná őt kárpótolni az anyai érzésért. — Elhiszem — ugymond — hogy a gyermekét az apa is szereti, de ő benne inkább a húság a gyönyörűség forrása, mit akkor érez, ha gyermekét, hasonmását megújodásának megtestesült reményét ölelheti, csókolhatja. Mily más azonban az anyai érzése! Ő azért szereti gyermekét, mert ez az érzés szükséglet neki, a viszonzás minden kitátása nélkül, és szereti akkor is, ha a gyümölcs nem igéri reményeinek teljesülését. Az anyai érzés fölér a nőnek mindennel, amiben különben előnyben van vele szemben a férfi és csak akkor kezdődik igazán a lelki élete, ha anyává lett. — Már csak ezért az egy nagy előnyért sem adnám oda női mivoltomat. . . Volt idő, mikor száz veszedelem környékezett

Minő kegyesség! A hadügyminiszter megegyedi, sőt alkalmat ad a magyar fémiparnak, hogy az új ágyuk öntésére megtegye előkészületeit, de az új főzőedényt, meg fémgombot a világot sem rendelne Magyarországon, ami szörnyen biztató magyar iparosainkra, hogy megrendelés biztosítása nélkül előkészületeket tegyenek ágyúöntésre, amit udvalevőleg bagattell dolog.

De azért a mi delegációnk nem tud hova lenni örömben a kegyes ígérlet fölött s menten határozatot hoz, a melyben „a hadügyi kormányzat belátására bizza, hogy a hazai ipar érdekeinek sértetlen megóvását minden irányban szem előtt tartva, tegye meg az időközben e tekintetben szükségességeknek mutatkozó intézkedéseket.”

Nos tisztelt magyar ipar, most már nyugodtan alhatsz, mert a magyar delegáció a te érdekeidnek sértetlen megóvását a legilletékesebb tényezőre, a közös hadügyminiszterre bizza, akit a te föllendítésre irányuló buzgalmában eddig is csak az a körülmény akadályozott, hogy a delegáció eddig maga akart segíteni rajtad s nem bizza ezt teljesen ő reá, mint most tette.

No de jobb későn, mint soha: most már biztos kézben nyugszik a sorsod!

Hirek.

Pécs, 1900. május 18.

Tanuljunk Amerikától.

A gyakorlatiasság és a felvilágosodottság hazájáról, Amerikáról két érdekes könyvet írt a győri kereskedelmi és iparkamara érdemes titkára: Szávay Gyula. A kereskedelmi kongresszusra és kiállításra őt küldték ki a magyarországi kamarák s gazdag a beszámoló, a mit a kitűnő író most utjáról elmond.

Az egyik könyvnek van egy része, a melylyel nálunk különösen érdemes foglalkozni.

és én mégis csak otthon maradt gyermekeimre gondoltam. Mutasson ön nekem férfit, ki erre képes és én szívesen cserélek vele. De nem hiszem, hogy akad!

Sarah Bernhardt röviden így nyilatkozott: — Csupán néhány estére szeretnék férfi lenni, hogy megtudjam, lehet-e Hamletet másként is játszani, mint a hogy én játszom.

— Hogy mi a különbség a férfiu és nő szereplése között — mondja Bergeret asszony, aki a párisi La Eronde című újságnak egyik alapítója (ebbe az újságba csakis asszonyok írnak és rá nézve a női érdek az irányadó), — hogy mi a különbség a két nem között, sohasem tudtam annyira, mint most, mikor azt a kérdést vitatom magamban, hogy szeretnék-e férfi lenni? Volt idő, mikor azt mondtam volna: de mennyire szeretnék! Mert a harcban és a küzdelemben, mit az élet rank ró, nagy előny az, ha kiméletlenül tudunk lenni. . . Ma azonban belátom, hogy a nő legnagyobb előnye, hogy éppen ebben a tekintetben kötötte meg a természet kezét. Nem kívánok férfi lenni, mert nem szeretnék kiméletlenül lenni!

Ime néhány őszinte vélemény ebben az inkább különös, mint fontos kérdésben. Bizonyítja azt, hogy a természet egészen jól rendezte el a maga dolgát. S ha vannak férfias hajlamú asszonyok, ezek inkább csak kivételek, melyek megerősítik az általános szabályt.

Semper Idem.

Azt írja Szávay, hogy Amerikában nincs előítélet. Az előítéletek teljes hiánya a gyors hullámszásban mozgó sikerek és balsikerek változatai hozzá szoktatják az emberek felfogását ahhoz, hogy mindenki egyforma ember, a szerencse máról holnapra fordul, a mit máról holnapra nem fordít meg a szerencse, megfordíthatja a buzgóságnak, képességnek előtörékvő harca.

Nincs előítélet. Folyton fülemben cseng eme két szó, melyet hangosan olvastam el. Mennyi munkaerőt képez egy társadalomban ez a felfogás. Mennyi szellemi munka erő felszabadulna nálunk, ha így volna. Mennyi intelligencia mehőne át az ipar és kereskedelem terére nálunk ha nem szégyelné magát a végzett földbirtokos, meg élni nem tudó latóiner. Ha képességeivel és intelligenciájával átmenne a kereskedelmi pályára. És a mi még sokkal fontosabb, gyermekeit a reális pályákra nevelné. De mit mondana a Buzogányi család ahhoz, ha Kaproncainak fiából műlakatos lenne?

Ez így van, mert nálunk van előítélet.

Az amerikai, ha meggazdagodott is nem szégyeli, hogy őse munkás volt. Szerző írja, hogy a philadelphiai kiállításon számos olyan vállalatot látott, mely a maga nemében ma első vállalata a világnak s kiállítási telepükön nemes levél gyanánt volt kifestve a faon az a kép, mely a hajdani primitív pusztai kunyhó előtt lópatkoló kovács képében tünteti fel az őst.

Ez ott a nemesi oklevelek helyett van. Bezzeg nálunk megfordítva van. Ha az ősi nemesi család egyik sarjából díjak lesz, hát névjegyére az irnok ur is kiírja az előnevet, elismerik az ősi címet, a mely bizonyára nem lópatkoló kovácsot mutat, hanem bástyákat, buzogányokat és fémzafákat. Hogy és melyik rajta Grünfeld az ügyvédjelölt, vagy Braun a kereskedő. Mert hiába ügyvédjelölt ő, vagy kereskedő, még nincsen ilyen előneve és cimere.

Az amerikai nemes büszkesége az, hogy a milliomos eldicsekszik azzal, hogy ő munkás volt, a magyar nemzeti büszkeség pedig az, hogy a végzett földbirtokosból lett napi-díjas eldicsekszik azzal, hogy neki ezer holdakra menő birtokai voltak s magyar nemes hatodiziglen.

A munkás független, mert politikai jogait teljesen élvezi, befoly a köztársasági elnök választásába is. Ha dolgozik, jó jövedelme is van s így anyagiakban nincs hiánya.

Munkáskérdés nincsen oly mértékben, mint nálunk, mert minden munkás megkereshet annyit, a mennyiből tisztességesen megélhet. Pedig Amerikában 20 millió munkás van. És mégis aránytalanul többet kereshet, mint bárhol Európában. De ez nem is lehet másként az olyan társadalomban, a hol a munkán alapul minden, a hol a munkás épen olyan becsülésnek örvend, mint bármely más foglalkozásu egyén.

A szocializmus kérdésén is segítenek a mennyire csak a jelenlegi alapokon nyugvó társadalomban lehet. Így a kis emberek milliói adómentesek, a megélhetési minimum lefoglalhatlan, a magán és szövetkezeti bankszervezet a kis emberekre előnyös. A törvényhozás a gazdaságilag gyengébb osztályokat az egész vonalon oltalmazza.

Látjuk tehát, hogy Amerikában, a hol a vagyonkülönbség nagyobb, mint bárhol a világon, a szocializmus kérdése kevésbé félelmetes. Ott, a hol nem tudom én mily nagy száma van a milliomosoknak, a szociális viszonyok legalább is tűrhetőek. S ez mind azért van, mert az amerikai törvényhozás a kis embereket is az egész vonalon oltalmazza veszi. Oltalmazza s segíti a gazdagokat, is mert a jelenlegi társadalmi rendszer mellett a gazdagság adja meg az államnak az erejét s mert ezáltal közvetve a kis emberek is munkához, keresethez jutnak, — de sohasem feledkezik meg arról, hogy a kis embernek biztosítani kell legalább azt, hogy munkája után tisztess-

ségesen megélhesse n. És ezt a megélhetéshez szükséges összeget azután minden körülmények között biztosítja az amerikai törvényhozás és társadalom. Azt nem engedik adóban elvinni, vagy lefoglaltatni. Pedig azt már még sem hiszem, hogy az amerikai milliomosoknak s a trustok embereinek jobb szivük legyen, mint a mi urainknak. Nem a szivük jobb, hanem praktikusabbak. Tudják jól, hogy az ő nagy vagyonuk annál biztosabb, minél jobban tud megélni a nagy tömeg is.

Napirend 1900. május 19-én.

Naptár: szombat, május 18. — Róm. kath. I. — Prot.: Ivó. — Görög-kel.: (máj. 6.) Jób. — Zsidó: Ijar 20. — Nap két 4 óra 22 perckor; nyugszik 7 óra 33 perckor. — Hold két 11 óra 25 éjjel; nyugszik 8 óra 36 perckor reggel.

Időjárás. A központi meteorológiai intézet jelentése szerint: enyhe idő várható, jelentékeny csapadék nélkül.

— **(Személyi hír.)** *Tormay* Károly alispán ma reggel egy napi távollét után Mohácsról hazaérkezett.

— **(Eljegyzés a királyi családban.)** A hivatalos lap mai száma közli, hogy *Mária Immaculata Raineria* főhercegnő, néhai *Károly Szávátor* főherceg leánya, a király beleegyezésével — jegyet váltott *Róbert württembergi* herceggel.

— **(Jegyzői vizsgák.)** A baranyavármegyei jegyzői szigorlati bizottság május hó huszonkilenc és harmincadikán jegyzői vizsgákat tart a vármegye közgyűlési termében. A vizsgákra május hó huszonötödik napjának délutáni öt órájáig lehet az alispáni hivatalhoz benyújtandó, kellőleg felszerelt kérvényekkel jelentkezni.

— **(A reáliskola zenés-miséje.)** Folyó hó huszadikán, vasárnap reggel hét órakor az irgalmasrendiek templomában a helybeli főreáliskola ének és zenekara *Gebauer Antal* intézeti zenetanár vezetése mellett a diák misén *Eckhardt Antal* instrumentalis kísérettel ellátott négyezőlamu miséjét adja elő. Offerteriumra betétül ugyanazt a „Haec dies”-t fogják előadni, melyet fehérvasárnap a zenés-misék rendezése adott elő. A reálisták nagyban készülnek e zenés-misére. A két főpróbát holnap, pénteken délután négy órakor s szombaton délután félkét órakor tartják meg.

— **(Jelentés a vizről.)** A főmérnöki hivatal a *Tettye* forrás vizállásáról a következőket jelenti: A vizek tele vannak; a tettyei forrás vizszolgáltató képessége f. hó 18-án reggel 11000 köbméter.

— **(Betörés egy szatócsholtba.)** Az éjjel a Fehérvár-utcán *Hohmann István* szatócsholt a jelzett utcában 19-ik szám alatt levő szatócsholtjába eddig még ismeretlen jómadarak betörtek. A betörést a tettesek úgy követték el, hogy a bolt külső ajtaját álkulccsal felnyitották; a belső ajtó üvegjét pedig kivágták és azon át mentek be az üzletbe, hol egy sonkát, pár rúd szalámit s más elelmiszert szedtek össze s azzal észrevétlenül odább álltak. A káros reggel vette észre a betörést, melyet feljelentett a rendőrségnek, hol a nyomozást az ismeretlen tettesek kipuhatolása végett nyomban megindították.

— **(Halálozások.)** Városunk egyik általánosan ismert polgára, *Simon János* fűszerkereskedő, folyó hó tizenhetedikén délután 3 órakor hosszas és súlyos szenvedés után meghalt a közkórházban. Az elhunyt hült tetemeit folyó hó tizenkilencedikén fogják a közkórház-

ban beszentelni d. u. 4 órakor s a budai külv. temetőben helyezik örök nyugalomra. Halálát neje s két leányán kívül számos unoka és széleskörű rokonság gyászolja. — *Hegyi* László pécsi lakos tegnap ötvenkilenc éves korában elhunyt. Temetése holnap május hó 20-án délután 4 órakor lesz a buza-téri 23. számú gyászházból a budaikülvárosi temetőbe. — A gyászmisét az elhunyt lelkiüdvéért hétfőn, 21-én reggeli fél nyolc órakor tartják az Ágostontéri plébániatemplomban. Az elhunytat — ki özvegy volt — két leánya és kiterjedt rokonsága gyászolja.

— **(Hírek a jogakadémiáról.)** Mint halljuk, a helybeli jogakadémián az előadások f. hó végén véget érnek, a tanárok a prelekciónkat beszüntetik s június elején mindjárt megkezdődnek az alap-, illetve az államvizsgák. Az előadások befejeztével, még a vizsgák alatt megkezdik a régi épületen a már régebben tervbevett építkezéseket, a modern átalakítást.

— **(Adó-tárgyalások.)** A törvény értelmében a harmadosztályu keresetadó s nyilvános számadásra kötelezett egyletek és vállalatok adóját kivétő bizottság hétfőn, kedden és szerdán ülésezett a városháza közgyűlési termében. Elnök *Littke József* volt; bizottsági tagok Cs. *Schapringer Gusztáv*, *Erreth Kálmán* börtényár, *Kiss József* ügyvéd és *Krausz Ignác*, bizalmi férfiakul pedig *Daempfl Imre* és *Cserta Antal* szerepeltek. A pénzügyigazgatóság részéről *August Ferenc* pénzügyi titkár és *Ternovszky Alajos* mint előadó volt jelen. A megyeházán a pécsi járásra vonatkozólag tegnap volt a tárgyalás *Ország Lajos* elnöke alatt; a bizottság tagjai *Kosztics Szilárd* és *Mikes József* voltak. A pénzügyigazgatóságot *Brey Imre* pénzügyi titkár és *Ternovszky Alajos* képviselték. Az adótárgyalások minden incidens nélkül folytak le.

— **(Érdekes hangverseny.)** *Veres Sándor* a m. kir. operaház volt tagja, ki a „Vigadó” nagytermében már napok óta érdekes hangversenyeket rendez társulatával, igen szép pártolásnak örvend, melyre különben méltán rászolgált. *Veres Sándor* ama opera énekesek közül való, kiket óriási hanganyaguk, rutinjuk és a férfi énekeseknél ritka szép koloratúrájuk a legszebb reményekre jogosítja s így már magában véve *Veres Sándor* éneke is nagy élvezetet nyújt hallgató közönségének. S ha hozzáteszünk, hogy daltársulatának minden tagja a legjobb erőkből való, bátran a közönség jól megérdemelt párfogásába ajánlhatjuk *Veres Sándor* daltársulatát, mely csak néhány napig fogja a pécsi közönséget gyönyörködtetni.

— **(Majális, vagy juniális?)** Pécsi Dalárda tavaszi mulatságot szándékozik rendezni a zöldben, átvéve az eszmét a testvéregylettől, a Pécsi Műkedvelő Nő-Énektárságtól. A hely azonban, a hol és az idő, a mikor megtartják az igen érdekesnek s kedélyesnek ígérkező tavaszi mulatságot, még ez időszert nincs meghatározva, lehet, hogy májusban rendezik s akkor majális lesz, valószínűbb azonban, hogy júniusra tolják el s ekkor természetesen juniális lesz belőle. Annak idején a részletes programot olvasóink tájékoztatására közölni fogjuk.

— **(Leégett ház.)** Nagy-Szokoly községben tűz volt a minap. *Vörösmarti József*, ottani lakosnak a háza gyuladt ki s mire a tüzet észrevették, már az oly nagyon elharpózott, hogy nem lehetett lokalizálni s az egész tetőt elpusztította. A kár körülbelül ezer koronát tesz ki. Hogy a tűz miből keletkezett, még eddig a vizsgálatnak nem sikerült megállapítani.

— **(Hűtlen kocsis.)** *Tibold Gyula*, harkányi tanító, egyik szomszéd községből *Matyi József* kocsiján ment a napokban haza Harkányba. A kocsin azonban kiejtette mellényzsebéből pénztárcáját, a melyben harminc korona készpénz volt. Már csak otthon vette észre a kárt s feljelentette az esetet a hatóságnál. A nyomozás erre megindulván, kint, hogy *Matyi József* megtalálta a kocsiban az elveszett pénztárcát s azt megtartotta magánál. *Matyi* annyit be is ismert, hogy öt forintot talált, de hogy több pénzt talált volna, azt tagadja. A hűtlen kocsis ellen folytatják a további vizsgálatot.

— **(A siklói kórház ügye.)** A m. kir. belügyminiszter egy a vármegyéhez intézett leirat szerint hajlandónak nyilatkozott a siklói magánkórház f. évi január hó elsejétől visszamenőleg terjedő joghatálylyal nyilvános jelleggel felruházni és a betegápolási díjat napi egy korona negyvenhat fillérben megállapítani, ha Siklós község képviselője a miniszter által előírt feltételeket teljesíti. Ezek között első helyen áll, hogy a jelenlegi szegényház céljaira szolgáló helyiségek is a kórházhoz csatoltassanak, hogy továbbá a kórház udvari szárnyának meghosszabbításával elmebetegek részére néhány külön szoba rendeztessék be és a hullaház a jelenlegi helyéről kihelyeztessék. Ez átalakítás s a régi kaszárnya épületnek szegénykórházzá való építésének megtörténte után a jelenlegi szegényházban levő elkülönített szoba a jövőben így nem elmebetegek hanem rendes betegek elhelyezésére lesz felhasználható.

— **(Védekezés a bányaféreg ellen.)** Tekintettel arra, hogy az utóbbi időben a különböző bányákban a hevenyfertőző kórok tünetei között fellépett anchilos tomiasis, magyarul bányaféreg, igen sok megbetegedést okozott a bányászok között, a m. kir. kereskedelemügyi miniszter rendeletet bocsájtott ki a bányagazgatóságokhoz, melyben a veszedelmes, fertőztetés által támadó és ragadós kór felléptére figyelmeztetve az igazgatóságokat a kór elleni védekezés szigorúan betartandó rendszabályaiként előíra, miszerint tiltassék meg a bányamunkásoknak — esetleg pénzbüntetés terhe alatt is — a bányákból fakadó vizekből való ivás, továbbá tiltassék meg ételnek burkolatlanul való behozatala a bányákba s végül utasítsassanak a bányászok, hogy minden étkezés előtt megmosdjanak. Eme rendszabályok minden bányamunkásójában ki függesztendők és az igazgatóság szigorúan ellenőrizni tartozik, hogy eme rendszabályok betartassanak.

— **(Miniszteri biztosok.)** A folyó évi érettségi vizsgálatokhoz kormányképviselőül a közoktatásügyi miniszter kinevezte: *Farkas József*, budapesti ev. ref. főiskolai ny. r. tanárt a csurgói ev. ref. főgimnáziumhoz; *Wiegand János*, szegvárdi állami főgim-

náziumi igazgatót a szarvasi ev. ref. főgimnáziumhoz és a keszthelyi r. kath. főgimnáziumhoz *Fináczy Ernő* dr. kultuszminiszteri osztálytanácsost.

— **(Gorombáné ténsasszony.)** Mislény községben lakik ez a szép nevű asszony, a kit valójában is Goromba István nének hívnak s aki azzal tette magát érdemessé a nyomdafestékre, hogy egyik haragosát, ki eddig hiven elkerülte, valami öreg Péter Jánosné, megleste az utcán, aztán egy alkalmas pillanatban nekiesett s ugyancsak megkontyolta. Önkéntelenül is eszébe jut az embernek ilyenkor az inquisitio ideje, mikor az ilyen asszonyokat kalodába zárva szembe ültették egymással a piacon, hogy méltó s intő példái legyenek az emberbaráti szeretetnek. Egyebekben pedig természetes, hogy a megkontyolt asszony panaszt emelt a bíróságnál Gorombáné ténsasszony ellen.

— **(Gyilkos betörők.)** Vinkovce szlavoniai község pénztárát a napokban vakmerő betörők akarták megdézsmálni. Tervük nem sikerült, merész vállalkozásuknak azonban egy emberélet esett áldozatul. E hó 16-án ugyanis az éjjeli cirkáló rendőrök zajt hallottak az adóhivatal épületében. Felcsengették az adóhivatali szolgát, hogy nézze meg, mi történik odabent. A betörők észrevették a fenyegető veszélyt s kezdetleges feszítő eszközeiket otthagya, a kerítésen át menekülni akartak. A kerítésen kívül azonban a rendőrök vártak rájuk. A betörők végső kétségbeesésükben revolvért rántottak s az egyik rendőrt, *Cervenics Milán*t mellbe lőtték. A lövöldözésre felébredt lakosságuk sikerült az egyik rablót *Brárdics János* személyében elfogni, kinek vallomása után másnap reggel a másik három tettest, *Stipics Józsefet*, *Kovitics Lázárt* és *Vargics Nesztort* is letartóztatták. A mellbe lőtt *Cervenics Milán* még aznap éjjel belehalt sebébe.

— **(Pályázat.)** Az igali kir. járásbírósnál rendszeresített aljegyzői állásra pályázat hirdettek. Kérvények két hét alatt adandók be a kaposvári kir. törvényszék elnökéhez.

— **(Szerencsétlenül járt főbíró.)** *Rassovszky Julián* paksi főszolgabíró, mikor szőlejebe szándékozott hajtani, lovai utközben elragadták. Kocsija felborult. A nekivadultlovak hosszú darabon a földön húzták maguk után *Rassovszkyt*, ki görcsösen szorongatta kezei között a gyepőszárazakat. Végre néhány szemközt jövő polgár ember kimentette a főbíró veszélyes helyzetéből. Fején és karján szenvedett sérüléseket, melyek azonban nem veszélyesek.

— **(Öngyilkosság.)** *Prick Antal* tolnai napszámos öngyilkossági szándékból foszforoldatot ivott, melytől nagy kínok között másnap meghalt. A 60 éves napszámost a sok nélkülözés kergette a halálba.

— **(Meránylet egy leány ellen.)** Vakmerő merényletnek esett áldozatul *Csosics Jánya*, petárdai hajadon leányzó. A fiatal, szemrevalóan csinos leány egyik közelmúlt este egy hét óra tájban a mezőről ment baza, mikor két sokac rátámadt és szerelmi ajánlatokkal kezdte üldözni. Majd vakmerően rátámadtak a leányra, azt földre teperték és fojtogatni kezdték. A leány segélykiáltásaira szerencsére két ember érkezett a helyszínére s a merénylők erre áldozatukat otthagyván

alélta a földön, elmenekültek. A nyomozást azonban megindították utánuk s remélhetőleg mihamarább elveszik büntetésüket a vakmerő merényletért.

— **(Gyilkossági kísérlet.)** Petárdán e hét elején este nyolc óra tájban gyilkossági kísérletet követett el egy öreg sokác, idős *Sárác Pávó*, a rokona, *Sárác Stipo* ellen. Este megleste a kertből, a mint *Sárác Stipo* kiment az udvarára és egy revolverből rálőtt s azután kerekét oldott. A lövés azonban — szerencsére — csak a karján találta a meglőtt embert s két hétig gyógyuló sebet okozott rajta. *Sárác Stipo* feljelentésére a nyomozás megindulván, a merénylő sokac kihallgatásakor azt vallotta, hogy ő nem akarta meglőni *Sárác Stipót*, csak rá akart ijeszteni, mert az meg akarta őt verni. A további vizsgálat feladata lesz kideríteni, hogy a gyilkossági kísérletre mi volt hát az igazi oka az öreg sokacnak?!

— **(Tulajdon lányának a vőlegénye.)** Egy toledói (Ohio) napszámos, *Cordiff Ádám* átment a múlt héten *Charlestonba*, hogy megesküdjék *Cole Lucy*vel, akivel már régebben eljegyezte magát. A lakodalom előtti éjjel lapozgatott a leány fénykép-albumában és az egyik képen az ő 18 ellőtt elhalt feleségére ismert. Megkérdezte a leányt, hogy került hozzá a kép és a leány így felelt:

— Hiszen ez az én édes anyám.

A dolognak a kulcsa a következő. *Cordiff* évekkel ezelőtt megesküdött nagy titokban *New-Yerseyben* munkaadójának a leányával. Mikor dolog kitudódott, *Cordiff*nak el kellett menekülni. A leány ott maradt szüleinél, ahol egy év múlva meghalt, de előbb egy kis leánynak adott életet. A kis leányt azután adoptálták az asszony rokonai, a *Cole* házaspár. *Cordiff* már egészen megfeledkezett a dologról, mikor a véletlen összehozta a tulajdon lányával, akibe beleszeretett és feleségül is veszi, ha egy nappal előbb meg nem tudja a dolgot.

— **(A vezett kutya áldozatai.)** *Baranyamegyében* *Vörösmarthon* a napokban vezett kutya garázdálkodott, a mely egy csomó gyermeket mart meg. Két kis testvér szenvedte a legborzasztóbb sérüléseket, a kiknek a fenevad letépte a szó-szoros értelmében testükről a húst. Most *Budapest*en a *Szent István-kórházban* fekszenek s a *Pasteur-intézet* orvosai látják el őket naponként vezettség elleni oltásokkal.

— **(Lányok párbaja.)** *Jane Leroy*, a ki csak 16 esztendő és *Juliette Volant*, a ki már husz éves, elhatározták, hogy egyiknek közülök meg kell halni. Így akarták azt a kérdést megoldani, hogy kié legyen annak a fiatal embernek a szerelme, a kit mindketten egyformán szerettek s a ki maga sem tudott közülök választani. A napokban a *d'Alésia-utcában* — egy még kiépítetlen üres telekcsoporton — segédek kíséretében megjelentek s miközben a segédbarátnők őrszemet állottak, nehogy a párbajozó teleket meglepjék, felső ruhájukat levetették és éles késsel rohantak egymásra. A két lány csakhamar súlyosan megsebesítette egymást, úgy hogy a földre rogytak, de még akkor is folytatták a harcot. A kiáltásra megjelent rendőrök csak nagy nehezen tudták széjjel választani őket.

A leányokat, a kik a fejen, mellen halálos sérüléseket szenvedtek, a *Broussais-kórházba* szállították, a hol *Baissac* rendőrfelügyelő jegyzőkönyvet vett fel velük. A segédkező barát-
nőket letartóztatták.

— **(Megunta az életét.)** Az élet sok bajjal és küzdelemmel jár. Ha az ember a küzdelembe belefárad, — önkézevel kioltja életét. Ezt tette *Báttaszéken* *Kern András* is, a ki hurkot vetett a nyakára és felakasztotta magát. Mire a szerencsétlen ember tettét észrevették, már halott volt.

— **(Kilenc ember gyilkosa.)** Valóságos vérfürdőt mivelt néhány nappal ezelőtt az olaszországi *Castioncello* községben *Menci Angiolo*, 42 esztendő s zsellérgazda: kiirtotta egész családját s megölte azontelül még néhány szomszédját is. *Mencit* a nehézkér győtri már régebb ideje és olykor-olykor veszedelmes roham alakjában szokott kitörni belőle a betegség. Mindössze néhány hónapja csak, hogy megnősült, még pedig ezuttal másodszor. A felesége, egy viruló szép nő áldott állapotba jutott már, mikor *Mencin* a buskomorság jelei mutatkoztak a napokban. Komoran járt-kelt, szót nem váltott senkivel, a miből a házbellek arra következtettek, hogy kerületi már megint a betegsége. Két napi mogorva visszavonulása után az egyik éjjel 1 órakor, a mikor mély álomba merült már az egész háza uépe, fölkel a gazda az ágyából, kiment a pitvarba és előkereste a fejszéjét. Ezzel azután visszament a szobába és elsőben a feleségét, a boldogtalan menyecskét ölte meg irtózatós ceapásokkal, a melyek kioltották jövő gyermekének életét is. Azután a három első házasságából való gyermekét ölte meg, majd a nála lakó két nagybátyját fejezte le a szó szoros értelmében. A meggyilkolt szerencsétlenek holttestét sora kihurcolta azután a házból és belevetette őket a kutba. De ezzel nem telt még be gyilkoló vágya. Mikor nem akadt már élő ember a házban, kiment az istállóba és agyonverte három tehenét és ösvéreit. Ekkor azután betetétzte rettenetes művét, felgyújtotta házát. De erre már a szomszédok is összefutottak és ártalmatlanná akarták tenni az őrző embert. Emez azonban puskát kapott föl s egymásután agyonlőtte két szomszédját, a harmadiknak pedig kilőtte mind két szemét. Még három ember veszedelmes sebet kapott ezenfölül. Végre megsokalta a dolgot maga az őrző is és futásnak eredt. A temetőben akadtak rá másnap reggel. Csendesen, békésen aludt egy sirdombon, mint a ma született gyermek. Elfogták persze mindjárt, de lehetetlen volt egy szót is kicsikarni belőle.

— **(Egyleti közgyűlés.)** A pécsi Műkedvelők Egyesülete holnapután (vasárnap) délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A rendkívüli közgyűlés az egylet helyiségében, *János utca 17. szám* alatt lesz.

— **(Új anyakönyvvezetők.)** A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök *Baranyavármegyében* anyakönyvvezető helyettesekké a bezedei kerületbe *Deutschmann Márton* jegyzői irnokot, a viszlóiba *Szikszay Károly* nyug. tanítót, a német-bólyiba *Teleky Dezső* h. körjegyzőt, a mekényesibe *Schäffer Mihály* segédtanítót, az oszróiba *Szölösy Jenő* s. jegyzőt, a magyar-

mecskeibe *Rovacsek* Sándor segédjegyzőt és végül a patacsiba *Votroba* János segédjegyzőt nevezte ki és a bezedeki, a viszlói, valamint a mekényesi anyakönyvvezető helyettesek kivételével valamennyit a házassági anyakönyvvezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta.

— **(Salamoni ítélet.)** Kinában, Honan tartományban történt. Három férfi elment a bíróhoz, mind a három ugyanarra a nőre tartott jogot. Egyik sem akart lemondani az asszonyról. A bíró erre hirtelen így szólott:

— Mivelhogy megegyezni nem tudtok, úgy kell a dolgot eldöntennem, hogy az asszony haljon meg.

Nagy serleg bort hozatott, abba valami sötét színű anyagot szórt be s kényszerítette az asszonyt, hogy a bort felhajtsa. Abban a nagy izgatottságban, amiben a szegény asszony ezekben a pillanatokban volt, a bor rögtön megtette a hatását. Dadogva beszélt valamit, s olyannak mutatkozott, mintha a vége közelednék. Csak ezt várta a bíró. Fölszólította az egyik embert, hogy vigye el a feleségét csakhogy annak elment a kedve, inkább írásban mondott le minden jogáról. Ugyanigy járt a bíró a másik panaszossal. A harmadiknak is kényelmetlenül esett a dolog, mivel azonban a jogos férj volt, végre mégis rászánta magát arra, hogy az asszonyt magával vigye. Most újra szólott a bíró:

— Ezt a bölcs döntést nem fogod megbánni. Feleséged csak ittas, mert amit a bor-

ba most töltöttem, az nem vala méreg, csak barna cukor.

— **(Uj ovoda.)** A Dunántúli Közművelődési Egyesület már több ovodát állított föl a dunántúli nem magyar vidékeken s különösen szegényebb községekben. Legutóbb a somogy megyei szaári ovodát létesítette, a melyet vasárnap, május 20-án nyitnak meg nagy ünnepélyességgel. Az ünnepen ott lesz a vidék összes előkelősége s az egyesület kormányzótanácsát Porzolt Kálmán népszínházi igazgató főtitkár és dr. Fedor Oszkár választmányi tag képviselik.

— **(Aki elevenen megégeti magát.)** Az orosz parasztok lelki életéről, fanatizmusáról valóságos csodákat olvashatni az orosz írók műveiben. Ezeket látszik igazolni az a különös eset is, amelyről most értesítenek Pétervárról. Egy Babenko nevű orosz paraszt, aki a jekaterinoslavi kormányzóságban lakik, egyre azt hangoztatta, hogy nagy, igen nagy bűn terheli a lelkét s ettől csak úgy szabadulhat meg, ha fájdalmas halállal vet véget életének. Május 10-ikén az udvarában máglyát rakott, leöntözte petrolummal s meggyújtotta. Amikor a máglya már magas lánggal égett, felmászott rá s nyugodtan tűrte a borzasztó kínokat. Közben az összesereglett parasztnak magyarázta, hogy miért kell meghalnia s miért éppen így. Egyideig nézték s aztán megrohanták a máglyát s lehúzták róla a parasztot. De már akkor borzasztóan összeégett s az orvosok nem tudtak rajta segíteni. Haldokolva is azt magyarázta, hogy

nagy bűneért érzett lelkifurdalásaitól akart megszabadulni. Még aznap este meghalt.

— **(A vér megmérgezése.)** Valamely csekély esemény, pl. egy egyszerű szurás még a legszilárdabb egészséget is tönkretetheti. De mi is tartaná fenn az egészséget, ha nem a vér tisztasága, a vér bősége és rendszeres keringése; sokféle ok zavarhatja meg a vér épségét és gyakran csökkenését idézheti elő. Vágás, vagy csak karcolás is a vért megmérgezheti, lassan-lassan megrontja s így utat nyit különféle behatásnak, mely az egészségre káros. Példát nyújt erre Duracier kisasszony, ki 19 éves La Varenneben Chamteceaux mellett (Maine-et-Loire) lakik.

— Leányom — írja Duracier Máttyás ur — három évvel ezelőtt üzletben volt alkalmazva. Lábaszárát megsebesítette és a sebet elhanyagolta, mert jelentéktelennek tartotta. Azonban lassankint aggodalmat okozó daganat

keletkezett, nagy vérhólyagok támadtak s kénytelen volt munkásságát megszakítani. Sebei fölszakadtak s oly gyenge lett, hogy alig tudott lábán állani. Nem volt se étvágya, se álma s heves csípőfájdalmat érzett ésszurás

meg szivdobogást a legcsekélyebb mozdulatra is. Vérszegény lett; állapota rohamosan rosszabbodott és ha egy a Pink-piluláról szóló irat nem kerül szemünk elé, tönkremegy szegény

márvány-merev arcát, melyen az érzelmek hullámszásának még akkor sem látszott semmi nyoma, mikor huga elbeszélte borzalmas kalandjuk minden aprócska részét. Niel csodálattal látta, hogy minden szenvedélynek, felindulásnak, szeretetnek, aggodásnak, gyöngédségnek, bátorságnak fészke a szem, amely olyan hiven visszatükröztette a lélek hullámainak minden kicsiny fodrát, mint a fénysugarakat a vetítőtükör.

— Igazán csodás a megmenekülésed története — szólott közbe — hanem azért mégis sajnálom a madaram.

— Miért? — kérdezte elképedve a kapitány.

— Mert mi ketten jóbarátok voltunk. Csak én, igen, egyedül én tudtam vele banni.

— Igen — magyarázta most Bessie, ez a fenevad úgy követte őt, mint a hűséges kutya. Ilyen ragaszkodást még sohasem láttam. Hanem menjünk már haza, menjünk már haza, mert egészen beesteledik. Monti — szólította meg a kaffert — segítsd a kapitányt a nyeregbe.

A tiszt e felhívásra lóra ült és a lány követte példáját. A világos ablaksoru házhoz értek mihamar. A bejárat közelében a veranda volt, azelőtt szállottak le. A küszöbön megjelent a házigazda. Valóságos óriás lehetett valaha, de most a köszvény egészen összetörte a fehérfürtű aggastyánt. A tekintete szivélyeséget és észet árult el. Tweedbe volt öltözve, a transzváliak könnyű, durva szövetrühájába, lábán magasszáru lovaglósizma; kezében széles vadászkalap, aminőt a barok viselnek.

— Ön Niel kapitány? Kérdezte szivélyesen üdvözölve a tisztet. Hallottam a benszülöttektől, hogy már uton van. Igazán örvendek a találkozásnak.

karjával megkapta a szárnyát. Irtózatoss küzdelem támadt közöttük. A harcnak vége az volt, hogy izmainak emberfölötti megerőltetésével kitekerte az állat nyakát.

A leány ájultan feküdt a földön; bájos arcu, kékszemű, körülbelül husz éves, karcsú teremtés. A kapitány hosszan nézte, de nem mehetett hozzá, mert a struc úgy megayomorította, hogy nem tudott felkelni. Csakhamar magához tért a leány s megpillantván megmentőjét, bágyadtan mosolyogva mondta:

— Milyen gyöngye is voltam; azt hiszem, elvesztetem az eszméletemet.

— Nem csoda — szólott a kapitány. — Csak nem sebesült meg komolyan?

— Nem tudom, de mindenesetre örülök, hogy elpusztította azt a gonosz állatot. Három nap előtt szabadult el a struc állományból s azóta eltűnt. Már tavaly megölt egy gyermeket s akkor kértem nagybátyámat, hogy lövesse agyon, de sajnálta megölni ezt a ritka szép példányt.

— Ha szabad kérdeznem: nem Miss Croftnak hívják a kisasszonyt?

— Igen, a családból való vagyok. Ugy-e bár, ön Niel kapitány, akit a nagybátyám vár?

— Regényes véletlen. Csakugyan a kérdezett vagyok.

— Valami jól aligha fogja magát közöttünk érezni — folytatta a leány. Köröskörül csupa búr lakik, angol embert nem lát egész Wakkerstromig.

— És önmagáról megteledkezik, kisasszony?

— Hiszen én csak együgyű leány vagyok, aki nem sok szórakozást nyújthat. Hanem a nővérem: Jessz, oh

leányom. Szerencsére rögtön használni kezdte a pilulát s ereje kezdett visszatérni. Jó kedvvel, mely teljesen eltűnt volt, visszatért ereje, étvágya és álma.

Minden bajt a vér tisztátalansága idézett elő s a Pink-pilula a vért újra helyreállítva, eltüntetvén az okokat, egy csapásra eltüntette az eredményt is. Minden körülmény között ilyen a hatása s mindig jó hatással van az egészségre a Pink-pilula, ha a bajt a vér elgyengülése idézte elő. A vérszegénységet, a sárgaságot, a reumát és sok más bajt legyőzhetünk a Pink-pilula használatával. A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerárban, Budapest, Király utca 12.

— (Cifra tréfa.) Bartos János kácsi lakost néhány jóakarója ugyancsak cifra módon tréfálta meg. Mikor a gazda már javában aludta az igazak álmát, eddig ismeretlen tettesek a háza elé lopódtak, beverték valamennyi ablakát (igaz, hogy csak három volt) aztán még mielőtt nyakon lehetett volna őket csipni, kereket oldottak. Az éjszakai tréfálkozókat most keresik.

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzetei

1900. május 18. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = mm. 757.1 (súlyedő)

Hőmérsék = 9.8 °C.

» maximuma: 15.2 °C

» minimuma: 6.6 °C.

Páranyomás: 7.1 mm.

Relatív nedvesség: 79.

Felhőzet: ☉

Szélirány s erő: S. W. 1.

Csapadék 24 órai: 0. —

Borulás, enyhe, hűvösödő várható.

Dr. Csizer.

Művészet, irodalom.

○ A németnek. Az előhaladott kultúra magaságából visszatekintve, bizony különösnek látszik a nemzetek ősi élete. Pedig a legki-fejlettebb és legbonyolultabb nemzeti jellem mélyén is ott rejtőznek az ősi elemek. A germánok őskorával és őstörténetével behatóan foglalkozik Dr. Borovszky Samu, akadémikus, a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 67. füzetében. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marcali Henrik egyetemi tanár, a IV. kötet szerzője dr. Borovszky Samu. Egy-egy kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona; füzetekenként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18.) minden hazai könyvkereskedés utján.

○ Cimbalmozók figyelmébe. A cimbalom szalon 8-ik (Májusi) száma a következő érdekes dolgokat tartalmazza; 1) Halálmadár kúvikol a háztetőn. 2) Piros szegfű de szép virág — 3) Azt mondják nem adnak — 4) Pattogatott kukorica ica cica haj — 5) Haragszik a pusztá biró — és 6) Első magyar körtánc. Ez utóbbit különösen ajánljuk a cimbalmozó közönségnek, mivel ez az első átírat cimbalomra s annak előadása valódi élvezetet nyújt úgy a játszóknak, mint a hallgatóknak. Előfizetési ára egész évre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona, egyes szám ára 1 korona 30 fillér. Előfizetni lehet a »Cimbalom szalon« kiadóhivatalában Budapest, Károly Körut 8.

○ A „burok szabadságharca“ cím alatt rendkívül érdekes kis könyv jelent meg a »Pannonia« kiadásában (Budapest, VII., Akácfa-utca 22.) Tamássy Béla tollából. E könyv tulajdonképen a burok történelmi fejlődését adja vonzó modorban. Ez most ugyyszólván a legaktualisabb olvasmány. A könyv maga megérdemli mindazon szimpatiákat, melyek most az egész világból a burok felé fordulnak. — Ára mindössze 60 fillér.

Törvénykezés.

§ Öreg férj, fiatal szerető. *Wlassics* Istvánné született Hegedüs Mária, egy harminchét éves tótszentmártoni asszony beteges férje háta mögött szerelmi viszonyt folytatott a tizenkilencéves *Mihovics* Györggyel. Az asszony végre meguntta ezt a titkos szeretkezést s azt a tanácsot adta a suhancnak, hogy közös erővel tegyék el láb alól az alkalmatlan férjet, a ki már három év óta utjokban áll. *Mihovics* kezdetben visszautasította a segédkezést, később azonban az asszony annyira körülhálózta őt mézes szavaival és azzal az ígérettel, hogy vagyonának a felét ráírhatja, hogy végre is ráállott az alkura. A múlt év augusztus 25-én este tizenegy óra tájban *Wlassics* né bezörgetett *Mihovics* ablakán s tudatta vele, hogy a férje kiment a polai öreghegyre, menjen ő is oda.

— Kaszálj te is vele, aztán munka közben a saját kaszájával vágd el a nyakát.

— Nem teszem én az a viláért sem, felelt a legény.

Ő már egészen más valaki. Nagyon okos, kedves természet és Fokvárosban felső-iskolába is járt. Én is voltam abban az intézetben, de őszintén szólva, nem valami sokat tanultam.

A kapitány fel akart tápázkodni a földről, de ismét visszabukott.

— Szépen elbánt velem az a madár — jegyezte meg bosszusan.

— Nekem semmi bajom — mondta vigan a leány. Kapaszkodjék csak a karomba, alig egy mértföldnyire van ide a házunk, majd odavezetem.

Kart karba öltve, lassan távoztak.

MÁSODIK FEJEZET.

Hogyan jöttek a nővérek Mooifonteinba.

— Niel kapitány — kérdezte egyszerre Bessie Croft (igy hívták a kis leányt), amikor már néhány száz lépésnyire mentek, mondja csak: voltaképpen miért is határozta el magát, hogy itt eltemetkezzék.

— Miért kérdezi, kisasszony?

— Mert attól tartok, hogy nem fog önnek tetszeni ez az élet. Ez a hely nem egy angol gentlemannek és katonatisztnak való. Nagyon visszatetszőnek fogja találni a búrok viselkedését, meg szörnyen unalmasnak a nagybátyámat és a két hugát.

A kapitány nevetett.

— Biztosíthatom kisasszony, hogy az angol gentlemanek ma már éppen nem válogatósak. Különösen pedig akkor nem, ha a megélhetésről van szó. Itt vagyok mindjárt én. Nem tudnám, miért ne mondhatnék el mindent őszintén magamról. Tizennégy esztendeig szolgáltam a hadseregben; most harmincnégy éves vagyok. Eddig a nagynéném segélyezett, aki fél év előtt meghalt. Százhusz fontot kaptam tőle évente. Miután a jövedelme évi járadékból állott, elhunytával nem számíthattam többé segélyre, a tisztí fizetésből pedig nem lehet megélni. Ekkor valaki értésére adta, hogy a nagybátyja el akarja adni az ültetvénye harmadrészét ezer fontért. Eppen ennyit örökölttem a nénimtől. Nosza hát, belementem az üzletbe. Ime ennyi az egész.

— Igazán meleg fogadtatása volt — felelte nevetve a leány, a struc-támadásra célozva.

Időközben a magaslatra értek s szembe találkoztak egy kafferrel, aki a leány ponyját és a kapitány lovát vezette. Körülbelül husz lépéssel odább egy hölgy jött feléjük.

— Elfogták a lovainkat s most keresik a balesetes gazdáikat — jegyezte meg Bessie.

A tiszt figyelemmel nézte védenca nővérét. Alacsony, sovány lány volt, sötét, gesztenyeszínű a haja, a szemei, mint két izzó, fekete nap, olyan, hogy sohasem felejtí el az, aki a mélyükbe nézett.

— Mi történt az Istenért veled, Bessie? — kérdezte ijedten, majd kíváncsisággal mustrolta tetőtől talpig a kapitányt.

A kapitány hosszasan nézte bámulatosan nyugodt,

— Oh te gyáva, hiszen nem jön reá senki, azt hiszik, hogy a tilosban járó magyarok ölték meg. Így aztán egymásé leszünk.

A suhanc végre engedett a csábító szónak s titokban, nehogy a szülei megtudják, a másfélórányira fekvő hegyre ment. Körülbelül három óra lehetett. Bement a nyitott konyhába s lefeküdt az öreg mellé aludni. Reggel öt óra tájban mind a ketten munkába állottak. Két rendet le is kaszáltak már, a mikor Wlassics bement a konyhába a pipájáért. Ezt a pillanatot fölhasználva Mihovics, gyorsan kicserélte az öreg kaszáját s mikor visszajött, hátulról olyan erősen sujtott a nyakához, hogy az éles kasza teljesen lemetszette a fejét. Mihovics erre gyorsan hazafutott, utközben elrejtette a kaszáját, otthon pedig lefeküdt. Hat órákor odajött hozzá Wlassicsné:

— Elvégezted? kérdezte.

— El, meghalt az öreg, sugta vissza Mihovics.

Az asszony a hegyre küldte Ródek Balázs napszámot, hogy segítsen az urának — kaszálni. A napszamos természetesen már csak halottat talált. Lárját csapott, de mivel csak ő volt a közelben, a csendőrség őt fogta el, de időközben kiderült az ártatlansága s az, hogy az asszony szeretője volt a gyilkos. A nagykanizsai törvényszék előtt Mihovics töredelmesen megvallotta bűnét, az asszony ellenben tagadott. A bíróság azonban beigazolválta a vádat és Mihovicsot gyilkosság büntetésében mint tettest, az asszonyt bűnrészességben mint fölbujtót mondta ki bűnösnek s mindkettőt életfogytig tartó fegyházra ítélte. *A pécsi tábla az asszonyt, elegendő bizonyíték hiányában fölmentette a vád alól.* Mihovicsra vonatkozólag azonban helyben hagyta az ítéletet. A kuria tegnap megerősítette a törvényszék ítéletét, vagyis mindkét vádlottat életfogytig tartó fegyházra ítélte.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel felkérjük, szíveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

Tanügy.

(Kinevezések a mohácsi iskolánál. Brief Karolin, Dankó József, Kalmár István és Paja Albin mohácsi állami polgári iskolai segédtanítókat a m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter ugyancsak a mohácsi állami polgári iskolánál rendes tanítókká kinevezte.)

(Tanügyi statisztika. Nagy munka szakadt most a pécsi kir. tanfelügyelőség nyakába. A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter egy a napokban érkezett leiratával az Orsz. m. kir. Statisztikai Hivatalnak évkönyvének tanügyi rovatai kitöltésére céljából be- kérte a tanfelügyelőség kerületébe tartozó összes tanintézetek 1899—1900. évi tanügyi statisztikáit a tanulók létszáma, annak változásairól, a növendékek osztályzata, előmenetele és haladásáról. Ha tekintetbe vesszük, hogy hány községi, felekezeti stb. iskola tartozik a pécsi kir. tanfelügyelőség körébe, akkor elképzelhető, mily óriási munka vár most a tanfelügyelőség csekélyszámu tisztviselőire, kik különben most már lázas szorgalommal dolgoznak az új munkán.)

(Felemelt államszegély. A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter Derner Ferenc volt monostori tanító özvegyének kétszáz koronában megállapított nyugdíj pótló államszegélyét, az özvegy sanyaru anyagi helyzetét tekintve — háromszázhuszonnégy koronára emelte fel.)

(A baranyavármegyei árvaház iskolájában jövő június hó tizenharmadikán tartják meg az évfáráó vizsgálatokat, melyek előre láthatólag két-három napig fognak tartani. Salamon József kir. tanfelügyelő csak a közel-múltban tartott a megyei árvaházban iskolalátogatást, melynek eredményeként közölhetjük, hogy az árvaház növendékei igen szép készűltséggel s dicséretes eredmény reményével nézhetnek az évfáráó vizsgák elé.)

(Iskolalátogatás. Salamon József kir. tan. tanfelügyelő az évfáráó vizsgákat megelőzőn szokott iskolalátogatások teljesítése végett a pécsi járásba utazott.)

(Országos tornaverseny 1901-ben. A kultuszminiszterium a napokban a kir. főigazgatókhoz és az egyházi főhatóságokhoz rendeletet intézett, melyben tudatja velük, hogy az 1901 ik évben országos tornaversenyt kíván rendeztetni. Utal a miniszter arra, hogy a testi nevelés szempontjából üdvösnek bizonyult a milleniumi országos tornaverseny és ezért minden tekintetben kívánatosnak tarja ezeknek az országos versenyeknek föntartását. Előkészítésük céljából minden intézetnek költséget utalványoz, mely összegeket az országos versenynek előgyakorlatául szolgáló helyi versenyek rendezésére fordíttassanak. Kívánja a miniszter, hogy a helyi versenyek lehetőleg nagy gonddal és ünnepélyességgel tartsák meg. A kiutalványozott összeg egy része kitűnőbb tornászoknak, illetve kitűnő tanuló-csoportoknak jutalmazására fordítható. Oly városban, ahol több középiskola van, az intézetek közös helyi versenyeket rendezzenek, így lesznek ezek méltó előiskolái az országos torna-versenynek.)

TÁVIRATOK.

— A király csapatszemeleje. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A király ma reggel tartott szemlét a fővárosi helyőrség csapatai fölött a vérmezőn, melynek környékét óriási közönség lepte el. Megjelentek Széchenyi miniszter és Perczel Dezső képviselőházi elnök is családjaival. A király Ferenc-Ferdinánd főherceggel fényes kíséret élén érkezett a szemlére. A csapatok elvonulása után a király megelégedésének adott kifejezést a csapatok magatartása fölött.

Délután a király Gödöllőre, Ferenc-Ferdinánd főherceg pedig Bécsbe utazott.

— Országgyűlés. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén harmadszori olvasásban megszavazták a börzeadóról s a budapesti zálogház építéséről szóló javaslatokat.

Azutan Molnár Janos interpellálta Széll Kalmánt, van e tudomása, hogy Merk szatmármegyei községben a reformátusok inzultálják a katoliku okat s a plébános is csak revolverrel járhat az u cán?

— Az összférhetlenségi bizottság üllése. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A képviselőház összférhetlenségi bizottsága ma üllést tartott, amelyen megállapították a sorrendet, melyben az újabb összférhetlenségi bejelentéseket tárgyalni fogják.

— A transzváli háboru. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Newyork város polgármestere fogadta a boerok békeküldöttségét, melynek szónoka hangoztatta, hogy „nem kérünk harcoljatok velünk, de kiáltsátok oda az angoloknak: ne tovább!“

A londoni Timesnek jelentik: Ugy látszik való, hogy Krüger elnök elhagyja Pretoriát és Transzvál kormányát Lydenburgba fogja áthelyezni, ahol utolsó ellenállásra készülnek. Reitz miniszter Dél-amerikába akar megtelepedni.

— Ki nyert? (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az osztálysorsjáték mai húzásán hatvanezer koronát nyert a 7806. számú sorsjegy.

VASUTI MENETREND.

Érvényes október 1-től.

PÉCSRE ÉRKEZIK:

	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
Budapestről ind.	9:30	8:30	7:15	8:00	3:00
Uj-Dombovára é.	2:45	1:54	10:03	1:30	6:21

	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.
Kaposvárról ind.	1:21	4:11	8:52	1:00	4:44
Uj-Dombovára érk.	2:25	4:45	9:52	2:06	5:14
Báttaszékről ind. tv.	sz. sz.	9:52	sz. v.	9:53	
Dombovára érkezik	1:40			12:55	

	tv. sz. sz.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.
Uj-Dombovár ind.	5:30	3:10	10:15	2:17	6:36
B.-Szt.-Lőrincz	7:31	4:41	11:33	3:39	7:39
Pécsre érk.	8:21	5:17	12:04	4:11	8:01

	Sz. v.	Sz. v.
Bécsből indul	6:50	7:40
N.-Kanizsára érk.	1:35	3:42
Barcsra érk.	4:44	7:18
Pécsre	7:51	9:42

	V. v.	V. v.	Tv. sz. sz.
B.-Sellyéről indul	7:24	6:05	10:13
B.-Szt.-Lőrincz érk.	8:27	7:01	11:25
Pécsre érk.	9:42	7:51	—

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Eszékről indul	5:33	8:48	12:25	8:00
Villányra érk.	6:48	10:05	1:41	9:30
Mohácsról indul		5:50	12:20	8:35
Villányra érkezik		6:35	1:05	9:20
Villányból ind.	6:55	10:13	1:48	9:40
Pécsre érk.	8:02	11:23	2:53	10:49

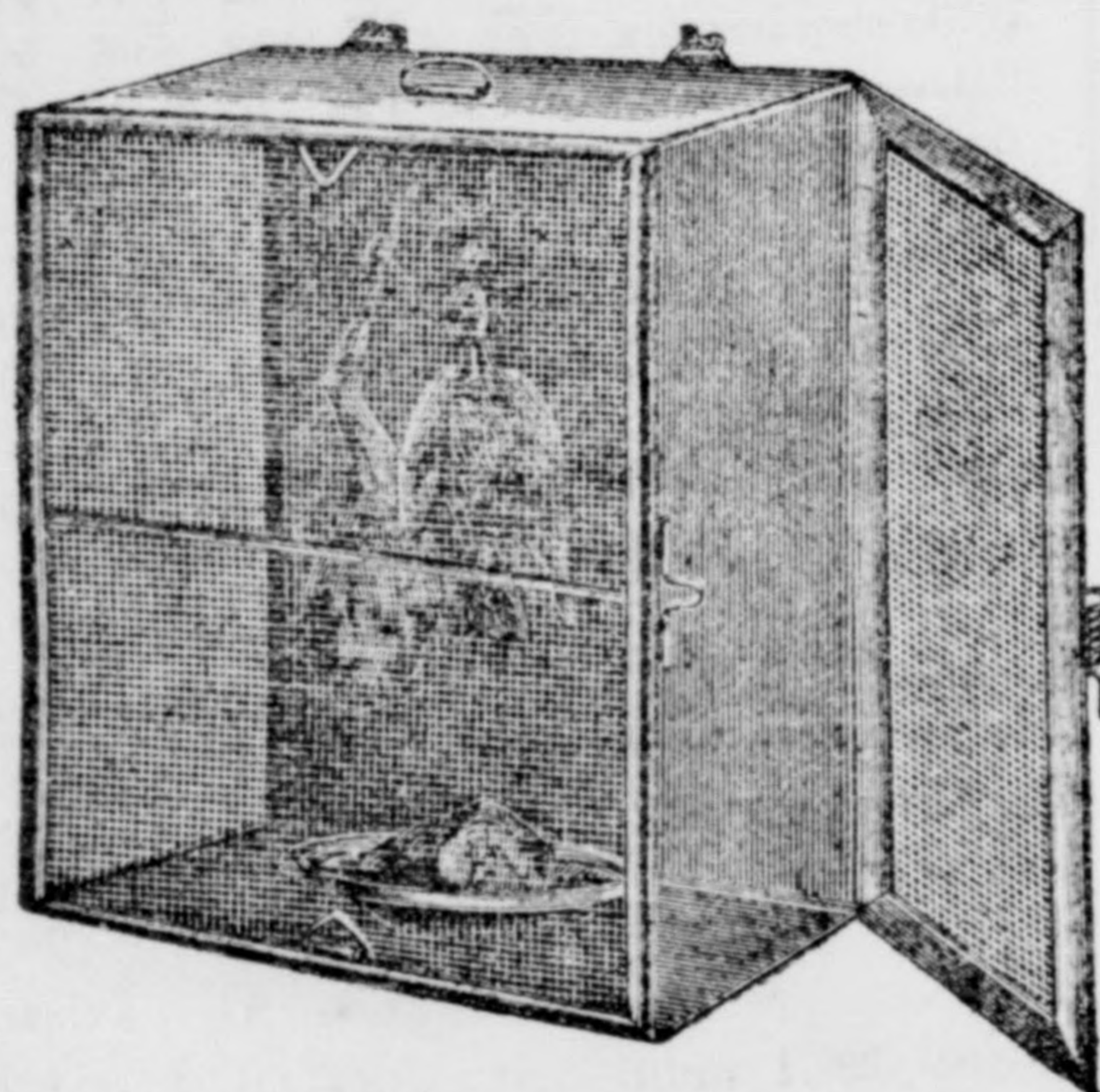
Hajó érk. Budapest-Mohács-Belgrádi vonal fölülről 9:50,**) alulról d. u. 1:00***)

Budapest-Mohácsi vonal: Budapestről indul naponként déiben 12:00. Mohácsra érkezik este 9:50

***) minden kedden és szombaton.

***) minden szombaton és szerdán.

LAJTHAY JÓZSEF
FELTÉTELŐ SZERKESZTŐ
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
KIADÓ.

CSUKÁS ZOLTÁN

épület- és műbádogos mester
vizvezeték- és fürdő-berendezés szerelő
PÉCSETT, Király-utca 28.

Ajánlja legjobb minőségű, saját gyártmányu
házi jégszekrényeit,
melylyel 50% jégmegtakarítás érhető el, továbbá

sodronyszövet hús-szekrényeket
és ételborítókat.

Erős horgany **fürdőkádakat**,
szabadalmazott expansion closetteket,
stb.

Teljes konyhafelszerelés

nagy választékban.

Mindennemü épület-bádogos munkák, tervek és költségvetés szerint gyorsan és pontosan eszköztetnek.

